

det politiske Parti eller de politiske Partier, der har den direkte folkevalgte Forsamlings Flertal eller dog kan ventes varigt støttet af et saadant (jfr. *Berlin*, Statsforfatningsret I, pag. 290), nu maa siges at være betydeligt mere fæstnet end Tilfældet var, da det tidligere Regeringsforslag blev behandlet paa Rigsdagen, saaledes at en Ministers parlamentariske Ansvar maa antages at faa en langt større Betydning end det retlige. Endvidere vil det Modsætningsforhold mellem Rigsdagens to Ting, som blev afgørende for den nærmere Udformning af enkelte af de tidligere Forslags Bestemmelser, jo fremtidig blive fjernet, saafremt de foreslaede Ændringer af Grundloven gennemføres.

Det nu foreliggende Forslag er som allerede nævnt udarbejdet paa Grundlag af det af Folketinget i 1910 vedtagne Lovforslag (i det følgende kaldet „Folketingsforslaget“ i Modsætning til „Landstingsforslaget“). Folketingsforslaget er imidlertid stærkt præget af de Tilstande, der havde bestaaet i Provisorietiden, og dets Tendens er derfor i det hele at paalægge Ministrene et saa omfattende Straf- og Erstatningsansvar som muligt; paa flere Punkter foreskriver det et Ansvar, som under de nuværende Forhold maa forekomme urimeligt strengt. Man har derfor paa en Række væsentlige Punkter lempet det Ansvar, som Lovforslaget vilde paalægge Ministrene; for disse Ændringer og Tilføjelser vil der i det følgende nærmere blive gjort Rede. Endvidere har den nye Straffelov medført, at forskellige Ændringer har maattet foretages hvorhos man har foretaget forskellige Ændringer, der enten skyldes Grundlovsændringen i 1915 eller vil blive nødvendiggjort ved den forestaaende Grundlovsændring.

Forslagets §§ 1—6 omhandler de almindelige Betingelser for Indtrædelse af en Ministers Strafansvar. §§ 7—9 opregner de Forhold, for hvilke Ansvar ifølge Loven paalægges Ministrene. Endelig giver §§ 10 og 11 Forskrifter om Ministrenes Straf- og Erstatningsansvar.

Til § 1.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til Folketingsforslagets § 1. I Stk. 1 fastslaas det, at Ministrene er ansvarlige for Regeringens Førelse efter de i Loven fastsatte Regler. Endvidere bestemmes det, hvad der i og for sig er selvfølgerligt, at Ministrene tillige, hvor dette ikke er i Strid med denne Lov, er ansvarlige efter de i den almindelige Lovgivning om Tjenestemænds

Lovovertrædelser, derunder navnlig Straffeloven, indeholdte Bestemmelser.

Stk. 2 indeholder en til Folketingsforslagets § 18 svarende samlet Henvi sning til Borgerlig Straffelovs almindelige Del, herunder altsaa ogsaa dennes Bestemmelser om Forsøg og Meddelagtighed.

I Folketingsforslagets § 1 fandtes en Bestemmelse om, at den Omstændighed, at en Ministers Handling eller Undladelse var paabudt ved Lov, ikke fritog ham for Ansvar, saafremt Loven efter sit Indhold eller sin Tilblivelsesmaade var stridende imod Grundloven. Denne Bestemmelse er ikke medtaget i det nu foreliggende Forslag. Det findes i sig selv betænkeligt at paalægge en Minister Ansvar for Handlinger eller Undladelser i Henhold til en af Rigsdagen vedtaget Lov, hvis Vedtagelse er sket paa formel lovlig Maade, i alle Tilfælde, hvor Loven af den Ret, der skal afgøre Spørgsmaalet, findes grundlovsstridig, saa meget mere som en saadan Bestemmelse i en Ministeransvarlighedslov kunde tænkes i givne Situationer at afgive Paaskud for en Minister til at undlade at efterkomme en lovligt paabudt Embeds pligt.

Til § 2.

Bestemmelserne i denne Paragraf, der i Realiteten er i Overensstemmelse med Folketingsforslagets § 3, tilsigter at præcisere Ansvarsbetingelserne for en Minister, der er meddelagtig i en af Kongen truffet Beslutning.

Til § 3.

Bestemmelserne tilsigter at præcisere Ansvaret for en Minister med Hensyn til de i Statsraad eller Ministerraad fattede Beslutninger. Efter Forslaget bliver Ministeren ansvarlig, naar han ved Forslag, Raad eller Stemme har medvirket til Beslutningen. At gaa saa vidt som de tidligere Forslag, hvorefter en Minister paa drog sig Ansvar, naar han blot havde undladt at fremsætte Indsigelse mod en Beslutning, har man derimod fundet urimeligt. Det kan ikke forlanges af en Minister, at han i den Grad skal være inde selv i Enkelthederne i alle de forskellige foreliggende, specielle Emner, at han i det paa gældende Møde med Sikkerhed skal kunne tage Standpunkt til, om en Beslutning er forsvarlig eller ikke.

Man har endvidere heller ikke fundet tilstrækkelig Anledning til at give Regler om, i hvilke Tilfælde en Minister, der ikke i vedkommende Møde har medvirket til